

Одобрава се слиједећи распоред *разредних старјешина* у великој књ. црк. Државној Гимназији Цетинској за школску годину 1886/7, учињен у колеџ-реницији збора професорског, државној 18 ов. м.:

Разредни старјешина I.	разреду проф.	Јово Ђепава
" "	II.	" Душан Јовановић
" "	III.	" Божо Новаковић
" "	IV.	" Симо Матавуљ
" "	V.	" Филип Ковачевић.

Цетинје, 21. Септембра 1886.

ЈОВАН ПАВЛОВИЋ.

НЕСЛУЖБЕНИ ДНО.

ТЕЛЕГРАМИ „ГЛАСА ЦРНОГОРЦА“.

СРИЈЕДАЦ, 16 септ. Каулбарс предао је ноту, да Русија сматра незаконит сазов велике скупштине, без дуљег изборнога периода; савјетује владу, да одложи изборе, како ће се народ моћи слободно изразити: да укне опсадно стање и да ослободи из тавница политичке уапсенике. — Мисли се да ће влада одговорити помірљиво, али да неће поустити.

СРИЈЕДАЦ, 17 септ. Каулбарс разаслао је ноте рускијем консулима по Бугарској, а такође растурио по Сриједцу. Та нота, у дванаест тачака, садржи све оптужбе и потраживања Русије, већ познате из његовијех пређашњијех ријечи. Тај поступак учинио је рђав утисак на владу, која још није одговорила. Велико узбуђење.

БУДАПЕШТ, 18 септембра. У доњој кући Тиса је одговорио на познату интерпелацију ово: влада наша није знала да ће кнез Александар учинети да зависи његов опстанак на пријестолу од сапвољења рускога цара. Никаква погодба не постоји између нас и Русије. Што се тиче улива на Балкану, уплив цијеле монархије треба да се тамо врши у намјери да се уздрже и да се развијају слободне државе а да се преиријечи даљи протекторат, који не постоји у берлинском уговору, над неком од тих држава, као и стални уплив једне само велике силе. — Никаква промјена није наступила у нашим односима са осталијем великијем државама. Ми смо са Њемачком на старој подлози, по уговорима, за које влада наша мисли да су још у снази. У случају да Турска не буде шћела вршити своје право, ниједна држава није овлашћена да се мијеша ни да поставља своје покровитељство у Бугарској, осим ако би се измјене учиниле у берлинском уговору, договорно са државама које га подписале. Желимо и њадамо се то постићи без да се мир поремети.

БЕЧ, 20 септембра. Тесар је посјетио српскога краља. Милан му је одвратио посјету. У почаст краљеви био је газа-објед у бургу.

СРИЈЕДАЦ, 20 септембра. Депутација министара изјавила је Каул-

бару да је влада бугарска напустила мисао да се кнез Александар на ново изабере, али да оставља најкраћи рок изборима, као што устав изискује. Каулбарс одговори да цар нипошто не ће измјенити већ постављене тражбе, али да ће он мишљење владе бугарске саопштити Гирсу. — Министри су сложни у питању оципра.

НОВЕ ПУШКЕ У АУСТРИЈИ.

Бечке новине расправљају предлог аустро-угарскога министарства војенога о увођењу пушака магазинка у војску. Тај ће предлог министарство подијелити делегацијама.

Досадашње Венделове острагуше оставиле се „ландштруму“ а магазинке раздаће се стајајој војсци. Још се не зна који ће се систем магазинка изабрати, нити колико ће се новца за то потрошити, али се зна да ће министарство тражити повисенцу буџета — пет милиона форината — за идућу 87-дму годину.

„Politische Correspondenz“ срачунала је да ће трошак за то изнијети 15 милиона, а „N. F. Presse“ диже ту суму од 30 до 90 милиона ф.

„N. F. Presse“ мисли да ће делегације усвојити предлог министров, јер није добро да аустриска војска буде слабије оружана него ли војске осталијех држава. Француска одавна настоји да оружа своју војску тијем пушкама, а два одјелења њемачке војске већ се вјежбају са пушкама, систем Маузер примјењен магазинкама.

То су благодати, вели Presse, наоружапога мира, који од толико година притискује Јевропу! Кад њека држава измјени оружје и тијем наметне „нови намет на вилајет“ одмах и остале то раде.

Аустрија завршује „N. F. Presse“, искусила је шта значи хватати се са непријатељем боље оружаним, те нема сумње да ће делегације, узевши то у обзир, одобрити тражену жртву, ма колико она била велика.

Имперање грофа Херберта Бизмарка за замјеника државног канцелара у спољашњим пословима, нешто је нова, чему не фали политичног интереса. Претходник његов у то-

ме звању, гроф Хацфелд, био је просто зависни чиновник, дочим гроф Бизмарк, у смислу закона о замјеништву од год 1878, вршиће своје званичне послове на своју уставну одговорност; он ће, у њеку руку, бити придружен државном канцелару, као помоћни министар спољнијех послова за њемачко царство. Наслов министра не може му се дати, докле год је у служби отац му, јер, по пруској службеној прогматници, отац и син не могу заједно сједити на двије министарске столице.

Сад је питање је ли то грофу Херберту као прелазно мјесто на вице-канцеларство? Судећи по томе што је то мјесто упражњено откад је остушио гроф Столберг, кад да није ни сад потребито. Та установа у новој царевини била је као њеки компромис о заједничкој одговорности министара. Тијем је кнез Бисмарк подијелио био терет одговорности, како ће њему лакше бити.

Тако је било у почетку, али дондје као да је та установа сметала његовој самосталној иницијативи и радњи. Је ли му невоља да онет ради о успостави тога звања, или је то само „уготовате пут“ сину Херберту — о томе њемачка штампа двоји.

Под насловом „Слетке“ загребачки „Србобран“ у једнеме од потоњњијех бројева доноси овај чланак:

Од како замагли на балканском полуострву, почеле људи стварати разне комбинације и планове како ће ријешити источно питање. Неки почеше говорити о подјели интереса, о својој „мирној мисији“ на Балкану, на им од некуда паде на намет она Гледетонова изрека: Балкан балканским народима, те је притворно толико пута изабацише.

Инглеска влада, на примјер, громогласно изјављује цијеломе свијету како Русија иде да отме и приграби султанове покрајине и да поруеи Бугаре, а она брани и султана и Бугаре. Тако говори она држава, која је на очиглед цијеле Јевропе опљачкала султана у по дана, — отела му Мисир, па сада још гледа како ће зграбити још неко островце на Бијеломе мору, а све говорећи „да одбрани Турску и балканске народе од руске грабљивости“.

У тој својој грабљивости забрадише људи још даље. Инглеска данас мути и у Цариграду и у Букурешту и Биограду и Софији, да створи алијанцију балканских држава и да се одури Русији. На повјарену душу биоград, власника и политичара паде ова најновија слетка Инглеска као мелем на рану.....

А када у Румунији онако дочекане протјераног Ватенберга, западне државе похиташе са својим слеткама не би ли и Румунију ухватиле у своје вигове. На први поглед успјех бијаше сигуран. И тамо један њемачки прише, и тамо државом управља самовољни Браћано. Но кад их из Русије попривије погледаше, они се етадоше измињавати и узмицати. По вијестима, које нам стигоше из Букурешта, војне старјешине вратише и Карола и Браћана са њиховога пута, по што изјавише влади своје одлучне и јаене назоре. „Ми смо се побједоносно вратили са Русијама, из рата — ми остајемо уз Русију“. Према томе управљачи румунске мо-

гу чинити што им је воља, могу говорити што им на ум дође, али војска и народ остају на страни Русије, јер само у друштву шћом, Румуни могу нешто добити, а без ње изгубити.

За Бугаре важи ово исто правило, али они раде против својих сопствених интереса.

Народ у Србији остаје дошљедан у својем увјерењу, да ће само са Русијом добити, а без ње све изгубити. О његовим узурпаторима не вриједи ни говорити, јер се они држе од данас до сутра.

И народ и влада у Црној Гори никад нијесу ни мијешали своје мишљење о Русији, по што знају да ће с њом све добити, а без ње све изгубити.

Остала је Турска на некој раскрсници. У Цариграду рију јевропске слетке да поремете споразум и добре одношаје између порте и руске владе. Порти остају два врло добро позната пута: или пријатељство и споразум са Русијом и онда јој је опстанак обезбјењен, или да се запете у замке јевропских слетака да се завади са Русијом, и онда ће јој Јевропа у име одбране разграбити сву имовину и на Балкану и у Азији. Судећи по неким знацима као да порта пије вољна слушати запад, који јој, увјеравајући је о љубави, отима једну по једну покрајину, као и пр. Мисир. Што је султан послао своју војску на црногорску границу, ми смо готови вјеровати да се у пријатељству са Црном Гором порта приклања и приближава Русији.

Има људи, који су вјешти испећи нециво, па опет ражањ да им не изгори. Спорила питања на Балкану могу се с портом на најљепши начин расправити, па да буде мјеста за свакога, управо да балкански народи добију своју слободу и право, да се групину према народностима, а да за то не мора ником „дући дигерица“.

Од споразума између руске владе и порте зависи мирно рјешење источних заплета и питања. Ако ли се порта баци у наручја западу, она је свршила своје, јер они, који данас раде да осигурају балканске народе и Турску против Русије, иду на грабеж.

Треба добро уочити данашње прилике у Јевропи, па ће се видјети право стање. Данас већ Бизмарк не може узвиквати „и богови нам салутирају!“ као што јуче рекосмо. То је било па прошло. Далеко Француска тражи од Инглеске да очисти Мисир. И ако се груписање сила није испољило потпуно, опет се лако може предвидјети која ће држава осаати усамљена у Јевропи. Русија заиста не ће, — Француска тако исто. Врло је сумњиво да ће Њемачка смјети и хтјети да се одупре Русији у корист искога трећега, јер онда лако може бити угушена од руског и француског притиска.

Нама изгледа да је близу крај западњачким слеткама на Балкану, и да није далеко дан, кад ће се размрсити заплет у корист Југословена

Д О Н И С И.

(II. Љ.) **ОБОД, 15 септембра.** — Често човјека подејете разне прилике, да се на једном баци својим размнишљањем у давно прошло доба наше, те му се протхтјене послје дугот хутана коју проговорити, као што се тај случај са шнецем ових редака десно.

У сриједу у јутро 10 о. м. као обично устанем, те изађем и сједнем на последу Ријеке Црнојевића, на једној зидини, остатку бедема овог малог Иаи Беговог градића. Размишљајући туи о којечему и гледајући како тихо жубореи без инаких

ЛИСТАК „ГЛАСА ЦРНОГОРЦА“.

Биље цетинскога поља.

(Свршетак).

Veronica austriaca. L. —
Veronica officinalis. L. — Ђекови-
ти разгон.
Veronica scitula. L. —
Veronica serpyllifolia. L. —

LXVIII. SOLANACEAE. — Solaneae. Пан. 241. Фл. 188. Пупаторке. Пок. 75.

Datura. L. — Хр. Smrdac, tatula; т. Nocesepuzza; ф. Pomme épineuse; њ. St. chappel.

Datura Stramonium. L. — Татула.
Hyoscyamus. L. — Хр. Buni-
ka, bjen; т. Jusquiamo; ф. Jusquiamo; њ. Bilsenkraut.

Hyoscyamus niger. L. — Бушка,
буш.

Solanum. L. — Хр. Pomocnica; т. Solatro; ф. Morelle; њ. Nachtschat-
ten.

Solanum nigrum. L. — Помоћница.

LXIX. STELLATAE. — (Rubia-
ceae. Рубицаје. Фл. 110. Са звијзда-
тим лишћем. Пок. 98).

Asperula. L. — Хр. Prvenac;
т. Asperula; ф. Aspérule; њ. Waldmei-
str.

Asperula cynanchica. L. —
Asperula scutellaris. Vis. — Лазар-
киња.

Galium. L. — Хр. Broćina, bro-
ćika; т. Caglio; ф. Gaillet; њ. Labkraut.
Galium Aparine. L. — Тулица.

Galium Cruciata. L. —
Galium lucidum. A.I. —
Galium vernum. Scop. —
Galium vernum. L. — Ивањско
цвијеће.

Scherardia. L. — (Mancano
indicazioni. Нема назначења).
Scherardia arvensis. L. —

LXX. TILIACEAE. — (Тилцаје.)
Пан. 216. Фл. 106. Лине. Пок. 27).

Tilia. L. — Хр. Lipa; т. Tiglio;
ф. Tilkul; њ. Linde.

Tilia alba. L. — Бијела липа.

Tilia parvifolia. Ehr. — Липовиет.

LXXI. UMBELLIFERAE. — (Ум-
белате. Пан. 321. Фл. 138. Китнице.
Пок. 53).

Aegopodium. L. — Хр. Sed-
molist; т. Piede di capra; ф. Aegopode;
њ. Geissfuss.

Aegopodium Podagraria. L. — (Сед-
молет, базјан).

Ammui. L. — Хр. Morač; т. Riz-
zomolo; ф. Ammi; њ. Ammel.

Ammui maius. L. —
Bupleurum. L. — Хр. Pub-
čanica, pupkorast; ф. Buplevre.

Bupleurum aristatum. Bartl. —
Bupleurum Cargli. Vis. —
Bupleurum rotundifolium. L. —
Прорашлика.

Cancalis. Hoff. — Хр. Vrati-
muž, т. Lappola, њ. Hafstdolde.
Cancalis dancoides. L. — Подла-
ница.

Chaerophyllum. L. — Хр.
Krabuljica; т. Prezzemolo selvatico; њ.
Kälberkropf.

Chaerophyllum Anthriscus. Gmel. —
Chaerophyllum nidosum. Lamk. —

Chaerophyllum temulum. L. —

Daucus. L. — Хр. Mrkva; т.
Carota; ф. Carotte; њ. Mähr.

Daucus Carota. L. — Спидак, мр-
ква, жута рена, прквеља, маргарена.
Daucus grandiflora. Bet. H. —

Eryngium. L. — Хр. Kotrljan;
т. Eringio; ф. Panicaut; њ. Mannstreu.

Eryngium amethystinum. L. —
Physospermum. Cass. — (Man-
cano le indicazioni. Нема назначења).

Physospermum aquilegifolium. Koch.
— Мукавица.

Sanicula. L. — Хр. Zdravac;
т. Sanicola; ф. Sanicle; њ. Sanikel.

Sanicula europaea. L. — Мироглед.
Seseli. L. — Хр. Moračec; т.
Sesile; ф. Séseli; њ. Sesel.

Seseli globiferum. Vis. —
Tordylium. L. — Хр. Vrtovi-
lje; т. Ombrellini delle stecchie; њ. Zit-
met.

Tordilium maximum. L. —
LXXII. URTICEAE. Urticaceae. —
(Уртицаје. Пан. 170. Фл. 225. Влак-
нуље. Пок. 136).

Celtis. L. — Хр. Koprivič, ko-

галакчића тече испод подложја овога гра-
дића рјечица Обод. Након кратког времена
зачуем при врху кошћела неко пјевање и
по њекоју пушку. Одмах се сјетим, да су
то војници, који су прошлога дана пошли
на Цетиње да довуку новодобављене то-
пове на Ријеку, одакле ће се пут Подго-
рице и Спужа возити.

Прекрасно је било виђети. 24 круп-
ва топа од најновијег система, а око
сваког повећа група људи, прострли се
од врх Кошћела до Ријеке, т. ј. приликом
већ приступа на Ријеку, а посљедњи се
тек помаља на врх брда. Разлијеку се
ободце пејине од момачке вике и пјевања,
пуче и по ње која пушка. Веселе неиз-
мјерно.

Угледавши овако веселе, овлада са-
мном неко неописано одушевљење које ми
не допушта и даље равнодушно посма-
трати са ове висине онај дивни призор,
него се одмах кренем на ниже, да и ја
будем учасник тој општој радости и веселу
и да видим топове.

Нијесам још ни сишао на дно брда,
док више саме Ријеке у Јабучку загрије
пушка као да се бој уби, надавам живљим
кроком да приђе дођем, све погладујући
на ону страну где грмеж пушака и пјевање
непрестажаше; но приђе него ја до моста
ријечног дођем, помоли се једна група
људи, сва што се види, у свилу и свиту,
уз неописано веселе пјевајући и међући
из револвера вуцијаху један топ.

Приђе по што сам се могао обави-
јестити, ко је то те с много већом грајом
и веселем од осталих војника на Ријеку
долази, сусретем се код самог моста са
петима и нераспитујући ни о чему, дођем
заједно с њима до одређеног мјеста, т. ј.
до пристана, одакле ће се сјутри дан
топови у лађама за Плавницу и Подгорицу
товарити.

На самом мјесту бијаху већ у врсту
постављени сви остали топови, међу који-
ма привукоше и овај. Код топова стајаше
војни министар и бригадир топничтва,
који кад видјеше ову господу, приђоше
к њима поздравивши их с добродошлицом.
Затим један између њих изађе пред воје-
ним министром и поче му говорити, како
Његово Височанство наш витешки Господар
и Књаз Никола I. најмилиствивје
изводило почастити секретаре књаж. мини-
старства, давши им један од нових топова
да га они собом повуку на Ријеку и да му
нађену име које сами хоће, којим ће се
именом у будуће звати. Ми смо му, наста-
ви даље, нађенули име „Призрен“, чега
ради извјештавамо вас, г. министре.

Иза овога сљедовали су бурни ускли-
ци свега чекуљенога народа, да живи наш
Витешки Господар, да живи наш Владлају-
ћин Дом.

Посље су секретари отишли у варош
одакле су телеграфским путем обавијес-
тили Његово Височанство, о овом срећном
доласку на Ријеку и имену топа. За тим
су ручали и одмах послале ручку, на пору-
ченим колима и коњима са игим одушев-
љењем и веселем отпутовали за Цетиње.

Топове су за тим одма почели у ла-
ђама товарити и сјутра дан око 7 сати из
јутра сви су навезени били и кренули пут
Плавнице.

У почетку овог дописа рекох, да че-
сто човјека подејте овакве прилике на
прошла времена, што се и самом десило:
пун дакле усхићења гледајући ове топове,
ову љепоту и ерџу ако Бог да за све
нас, и нехотиче помислих, кад би сад
Иван-бег устао и видно из своје куле,
какве је замјенике његовом „Крви“ и
„Зеленку“ добавио Његов Витешки На-
шљедник, спокојан би се вратио у своје
вјечно боравиште, пут вртлог увјерења,
да његова мисао о српском уједињењу
неће пропанути, по ње је ако Бог да наш
други Немања Књаз Никола I. остварити.
Живио!

- stilja; т. Arcidiavolo; ф. Mic. cooli. г. њ. Zürgelbaum.
- Celtis australis. L. — Копривић, Кошћела.
- Ficus. L. — Хр. Smokva; т. Fico; ф. Fignier; њ. Feigenfrucht.
- Ficus carica. L. — Смрква.
- Humulus. L. — Хр. Hmelj; т. Luppolo; ф. Houblon; њ. Hopfen.
- Humulus Lupulus. L. — Мел.
- Morus. L. — Хр. Dud; т. Gelso. moro; ф. Mûrier; њ. Maulbeerbaum.
- Morus alba. — Бијели дуд.
- Morus nigra. L. — Црни дуд, шан-дуд.
- Parietaria. L. — Хр. Crkvina; т. Murjola; ф. Pariétaire; њ. Wandkraut.
- Parietaria erecta. M. K. —
- Ulmus. L. — Хр. Briest; т. Olmo; ф. Orme; њ. Rûster, Ulme.
- Ulmus campestris. L. — Бријест.
- Ulmus effusa. Wild. —
- Urtica. L. — Хр. Krpiva; т. Ortica; ф. Ortie; њ. Nessel.
- Urtica dioica. L. — Велика коприва.

ЦЕТИЊЕ, 20 септембра. — У 16
броју „Истине“ духовног лијета, што у
Задру излази наштампајући се од
далега разлагања овдје овога питања
компетентисмо изнијетх правило, које код
нае влада, а то је: ми умиемо свачија
права достојно цијенити и поштовати, а
у случају потребе такође умиемо и дужни
смо своја права од свачије навале живо
бранити и чувати. Ко се усуди међу нама
другачије и помислити — тешко њему?!
Кода се ово буде тикало нека добро чује
и упамти!

Један православни
Свепстник црногорски.

ДОМАЊЕ ВИЈЕСТИ.

ЦЕТИЊЕ, 22 Септембра.

— Брзојављају нам из Никшића:
у педјељу 14 ов. м. Његово краљевско
Височанство баварски Принц Арнолд,
са пратњом стигао је преко Херцего-
вине у своју ловачку кућу — коју му
је Н. В. Књаз ономлани покљонио —
у Дузи. У сусрет Н. Кр. В. изишао
је г. Марко Петровић са неколико вој-
ника и једним официром. Сјутра-дан, у
понедјељник, дошао је у Никшиће, а
отуда заједно са Његовим Височанством
Књазом пошао је у лов у Мораково,
гдје су се Њихова Височанства са ми-
нистрима г. г. војводама Божом Петро-
вићем, С. Радовићем, са ловцима и
пратњом задржала до суботе. Тога
дана вратио се Принц Арнолд истијем
путем уз Дугу, у Херцеговину.
Пола сахата од вароши испратио је
Принца, уз грување топова Господар
са свитом, а даље до границе, ађутант
Н. В. г. С. Ђурковић.

— Ове недјеље бјеху, проласком,
на Цетињу господа: граф Фридрих
ван ден Стеопенде жехари из
Белгије и Леон ван дер Елст,
секретар белг. Министарства пољоде-
љства, обрта и јавних грађевина. Оба
млада господина дођоше из Бугарске,
преко Боене и Херцеговине, а одавде
у Котор, да се врату отаџбини преко
Трета. Стигоше такође на Цетиње:
г. Ш. Пиге; професор Н. С.
Књаза Нашљедника, из Швајцарске:
г. И. Карабаћ, секретар аустр. лега-
ције, из Истрије; — г. Ј. Маћо,
талијан. министар резидент при двору
Н. В. из Дубровника; г. А. Вашић,
тајник госп. Маћа, из Дубровника. —

Данас (понедјељник) по подне Ње-
гово Височанство Књаз, са пратњом,
враћа се из Никшића.

Књижевност.

- Примили смо ове књиге:
— **Криво знамење.** Приповијетка
И. Ј. Крашевскога. II. Свеска 134. Нерод-
не Библиотеке Браће Јовановића у Пан-
чеву. Цијена 16 новч.
- **Мрљачевићи и Грљановићи.**
Превед са дривено словенскога из српске
историје. Јована Рајна архимандрита.
Цанчево. Свеска 135. Народне Библиотеке
Браће Јовановића. Цијена 16 новч.
- **Краљ Вуканин синову с пре-
стола и убио цара Уроша.** Намисао П.
Срећковић Београд. Краљевско-српска др-
жавна штампарија.
- **Ратник.** Лист за војне науке, по-
вести и књижевност. Издаје главни фе-
ралштаб. Одговорни уредник, генералштаб-
ни пуковник, Драгачевић. Београд. Штам-
парија напредне странке.
- **Извјестея С. Петербурскога
Славянскога Добротворителнаго Об-
шества.** N. 78. Јул — Август 1886. Годњ
Трети. С. Петербургъ. Типографија Е. Ев-
докимова, Б. Итальянская, N. 11 1886.

Нови бројеви доносе извјештаје из
свију славенских земаља и прегледе сви-
ју питања, која се Славјама тичу.

Препорука црногорским учитељи-
ма. Од кога с највишим правом имамо
да тражимо да унаприједи нашу ота-
чавству науку, особито отачавствену
историју, отачавствену географију, опи-
сање народног живота и обичаја, при-
купљање народних умотврива и т. д.?
Разумије се од наших народних учи-
теља. То су људи који с народом и
међу народом живе, те, без сваке сумње,
најбоље ће они познавати ову средину
међу којом живе, и она мјесца ч ко-
јијема живе,
Учитељи...
векну стеш...
учитељске дуж...
сати историју...
у којему се

купе, колико је могуће више, старине
које се налазе у том округу: илема
старинска, књиге старинске, новне,
оружје и т. д. Покупе народне пјесме,
приче, пословице и т. д.

Из неких радова које су ми већ
до сада послали неки учитељи види се
да су наши учитељи, ако се потруде,
доста кадри учинити.

Да се унуштам овђе у разлагање
важности овога рада мислим да би
било сувишно, јер сам увјерен да на-
ши учитељи то врло добро и сами
разумију,

Мене остаје да и овом приликом
препоручим поштованој господи учи-
тељица да се не оглуше на овај рад;
да не пожале труда онога рада
за који ће им бити захвалав народ и
благодарно потомство.

Са задовољством разумно сам из
разговора са учитељица, о учитељској
скупштини на Цетиње, да се многи
од њих већ баве поменути радом.

Ако би који учитељ хтис мене по-
слати свој рад ја ћу га драговољно при-
мити и нећу пожалити труда, ако би било
потребито, поправити га и уредити
толико да се може путем наших књи-
жевних листова јавности предати.

Сваки руконис бити ће наштампан
под именом онога који га буде послао.

На рад браћо моја, а радиши Бог
помаже.

Цетиње, 18 септембра.

Марко Драговић.

Нешто о старој српској вироши
Брескови. Брескови (Brescova, Bres-
cova, Briscua, Priskova), српско
трговачко мјесто, које се спомиње још
под Стефаном Првојенчаном (1197—
1228), а које је особито у XIII и
XIV вијеку као тржиште веома важно
било, касније је сасвим угинуло. Много
се радило од стране српских антик-
вара око истраживања те вароши.
Учени Стојан Новаковић, слажући се
још с неким писцима, ову варош тражи
у околини Плава и плавског језера,
ће и данас има трагова од старог
насеља: окупних стубова, скулптуре,
темеља од кућа и т. д.

У корнет ога истраживања нек
послужи ова билешка, која би могла
бити доста значајна: У колишњем
округу, у подножју планине Бјеласице
а сат далеко од сјеверно-источне гра-
нице црногорске и данас се налази
мјесто, које се зове Бресково. Није
само име, које оживљује вјеровање,
да је то збиља оно старо Бресково;
али свакако име је најглавније, које
се ни за даку није помијенило. Међу-
тим развалине, које се протеку преко
по сата дужине, јасно причају, да је
то морала велика варош да буде. Није
без икаквог значаја ни то, што је по-
ложај баш онакви, у коме би једна
лијепа варош могла цвјетати; а томе
додајмо и то, да је кроз тај предјел
пролазило онај велики трговачки друм
из средњег вијека, који је по Ј. Јир-
чеку из Дубровника у Ниш водио.
Ријека Лима тече један сат источно
од развалина; и то се дакле слаже с
мишљењем, да је Бресково морало да
буде на обалама ријеке Лима.

На пошлетку ако се занета и у
причању народњем, нешто истине крије,
онда није без печета, што колишњем
народ вели, како су Бресково некакви
српски жупани градили и како
се тамо оно легендарно благо са-
крива.

У осталом ово је само једна би-
лешка; а мислим, да ће се наши учени
радници г. г. Стојан Новаковић,
Чедомир Мијатовић, Марко
Драговић и остали на ову билешку
освртнути.

Цетиње, 14 септ. 1886.

Митар Ивљич.

КОЛЕРА У АУСТРО-УГАРСКОЈ.

Наша влада примила је скиједени
вјештај од п. кр. аустријске легац-
ије.

од дана 10 септембра (по по-
ложају ниједан случај ко-
Сплету, а потоњи болесник
негога мјесеца, с тога
мјере за лица ствари

долаже из тога поморског окружја, једино што ће се ствари и поменутог окружја подржавати лијечничкој визитацији и диспансацији.

По извјештају овданијег аустријског заступника, било је у Тријешћу од почетка колере до 16 септембра 576 случајева болести од којих умријеше 368, оздравиле 157, а остале под лечничком нажњом 51.

На Риједи било је до 15 септембра т. г. 248 случајева болести од којих умријеше 154, оздравиле 88 а остале под лечничком нажњом 6.

У Ријечкој поджупанији т. ј. у околини ријечкој било је до 15 септембра у свему 274 случаја од којих умријеше 137.

Црногорско Поморство.

Бар, 14. Септембра. — Ове неђеље за прве три дана имали смо тихе и средње вјетрове од I. и IV. кв. мирно море и небо ведро, па иза тога средње и јаке вјетрове од II. и III. кв. са узбуђеним морем, небо облачно и киша.

Барометар 76.5, стање температуре Р. 20.

9 септембра дође из Краа и Арба није параброд Лојда „Фијуме“ Капетан А. Фелнер у слободној пратини, који овђе у ову луку искрца неколико путника.

9 септембра дође из Далмације параброд Лојда „Аридука“, „Фердинандо“, и „Максимилян“. Капетан Ђ. Валани, који овђе у ову луку искрца неколико терега.

РАЗНЕ БИЉЕШКЕ.

Српски листови. Доносимо по „Застави“ преглед оних српских листова, који данас излазе:

Стручни: „Тешка“ економски лист, излази у Биограду под уредништвом Вучка С. Богдановића. „Школски Лист“ уређује Н. Ђ. Вукићевић у Сомбору. „Учитель“ излази у Биограду, „Старинар“ уређује М. Валтровић у Биограду. „Глас Истине“ духовни лист уређује Сава Петровић Н. Сад. „Метина“ духовни лист излази у Задру. „Гудало“ музички лист уређује Милан Петровић у В. Квинди. „Право“ правнички лист излази у Биограду. „Позориште“ уређује А. Хадић у Н. Саду.

Забавно научни и књижевни: „Стражилово“ уређује Јован Грчић у Н. Саду. „Јавор“ уређује др. Илија Огњановић у Н. Саду. „Гусле“ уређује Св. Љ. Гавриловић у Биограду. „Босанска вила“ уређује В. Никшиновић у Сарајеву. „Српкиња“ уређује Јован Поповић у Панчеву. „Женски Свијет“ уређује А. Варађин у Н. Саду.

Чисто књижевни и научни. „Српство“ уређује М. В. Веселиновић у Биограду. „Летоније Матице Српске“ у Н. Саду уређује Тома Хадић. „Гласник српског ученог друштва у Биограду.“ „Годишњица“ Чупићове задужбине.

Политички „Застава“ уређује Јаша Томић у Н. Саду. „Србобран“ уређује Павле Јовановић у Загребу. „Браник“ уређује Н. Јоксимовић у Н. Саду. „Наше Доба“ уређује др. Ст. Павловић у Н. Саду. „Српски Лист“ уређује Ст. Бјелановић у Задру. „Глас Дубровачки“ у Дубровнику. „Одјек“ уређује М. К. Станковић у Биограду. „Самострава“ уређује Пера Теодоровић у Биограду. „Видјело“ уређује Лаза Комарић у Биограду. „Нова Установа“ у Биограду. „Биоградски Дневник“ у Биограду. „Нови Биоградски Дневник“ уређује Мита Ђекић у Биограду. „Шабачки Гласник“ уређује А. А. Славуј у Шапцу. „Глас Црногорца“ уређује др. Лаза Костић на Цетињу. „Српске Новине“ уређује Ст. Ђурчић у Биограду. „Новине Биоградске општине“ у Биограду. „Сарајевски Лист“ у Сарајеву. „Српски Народ“ уређује др. Ј. Грујић у Н. Саду.

Мјестни листови: „Бачванин“ уређује Коста Радуловић у Сомбору. „Садњивост“ уређује Мил. Петровић у Квинди. „Панчевец“ у Панчеву. Уређује Косовић. „Глас Народа“ уређује Панга Поповић у Ст. Бечеју. „Наше Новине“ у Нишу. „Златибор“ у Крагујевцу.

Шаљиви: „Стармаи“ уређује др. Јован Јовановић у Н. Саду. „Брка“ „Муња“ и „Грбовица“ у Биограду. „Драшков Рабош“ уређује Јово Метлић у Спљету. „Зода“ у Митровици.

Дјечији листови: „Невен“ уређује др. Јован Јовановић у Н. Саду. „Голуб“ уређује др. Јован Благојевић у Сомбору. „Српче“ уређује Ј. Младраговић у Биограду. „Мала Србадија“ у Биограду.

Разни листови: „Српски записници“ Милоша Грабовића у Земуну и „Родолуб“. Свега 43 српска листа.

Духовно свештенство у Русији. По најновијим званичним подацима има у Русији: 3 митрополита, 15 епископа и 75 владика, свега 93 лица архиепископског чина. Од овјех који су управљали јеваријским владичанствима и 9 јуна

Уредник и издавач

рејских домова 57. У 389 мушкијех манастира има 6772 калуђера и 4107 монаха, — свега близу 11.000. Женских манастира има 171 и у њима 4941 калуђерица и 12.966 послушница, свега 17.907. Дакле у сви 560 манастира живи 28.886 лица. Поред мушких и женских манастира има још 929 црква. У манастирима има 76 болница о државном и манастирском тронку и 64 добротворних завода, гдје је издржавано 1097 лица. Приватнијех болница било је 7, а добротворних завода 13, све код манастира.

(Злато и сребро у Русији). „Ново Вријеме“ јавља да ће ово дана стићи у Петроград први караван злата и сребра што је ове године извађено у алтајским рудницама. Караван носи 400 ока злата и 100 ока сребра. Руска влада позвала је славнога геогносту професора у Ахену, Аргринија, да предузме систематско испитивање уралскога горја, те да дозна изворе са којих сибирске ријеке златни пијесак и дијаманте собом доносе. Знаменити учењак Хумболт први је дошао на ту мисао, али није имао времена да је изведе.

(1000.000 жена осуђених) има по апсанама у Јевропској и Азијској Русији. Највише их има из прибалтијских провинција и из азијске Русије. Кад се зна да у Русији има нешто више од сто милиона народа онда на сваки милион долази по хиљаду осуђених жена.

(Писма у Инглеској.) Поштанска управа у Инглеској штампа је своје извјешће, из кога се види да је прошле године предато разним поштанским станицама 1620 неадресираних писма са 60.000 фор. новца. И ако је у Инглеској забрањено поштом слаати живе предмете, онак је у самом Дублину предато пошти два штеља, десет мишева и два жека. Г. Ђа Доне из Њу-Маркета много се тужила што јој пошта не доноси писма. По истрази, која би наређена упућед љезине тужбе, изишло је, да у Њу-Маркету живе 29 лица са једнаким именом и за то ником није ни могло бити предано. На једном од овјех писма стојаше оваки адрес: „Три миље од земље херцеге Бекле гдје продају марву“. — И ово је доказ инглеске цивилизације.

ЈАВНА БЛАГОДАРНОСТ.

Господин Мило С. Париповић, учитељ у миру и члан епар. школ. одбора у Карловцу доставио је овој Гимназији 23 књиге и књижице и 3 карте географске, као продужење завјештаја његовог ћери пок. Милеве. Овим му се захваљује на труду и заузимању око пишања; а његовој родољубној покојници нека је вјечити спомен међу нама.

Цетиње, 18. Септембра 1886.

Гимназијална Управа.

ПРИЛОЗИ ЗА ЗИДАЊЕ

„Зетскога Дома.“

Скупљено на Његушима.

II.

Госп. Буру Петровић, бригадијер 20 ф., Зекко Машанов, алајбарјактар 10 ф., Нико Вешир, подкомандир 10 ф., Перо Филипов, офицер 15 ф., Нико Милов, телохранитељ 10 ф., Марко Радов, офицер 6 ф., Сава Радовић 5 ф., Станко Г. Петровић, офицер 5 ф., Илија Кустудија, барјактар 5 ф., Богдан Митров 5 ф., Јоко Богданов 5 ф., Перша Николин 5 ф., Буру Пејовић, свештеник 5 ф., Буру Милов 4 ф., Нико Јоков 4 ф., Рако Савов 4 ф., Андрија Богданов 4 ф., Раде Илић 4 ф., Јоно Савов 3 ф., Дашо Горов 3 ф., Нико Буков 3 ф., Сава Ивов 2 ф., Перо Марков 2 ф., Мићо Драгов 2 ф., Филип Мичин 2 ф., Стево Драгов 2 ф., Стево Митров 2 ф., Илија Савов 2 ф., Марко Станков 2 ф., Јован Кретов 2 ф., Јоно Ников 2 ф., Буру Јоков 2 ф., Марко Јоков 2 ф., Богдан Ников 2 ф., Нико Кашћелан, барјактар 2 ф., Крето Андрија 2 ф., Стеван Маркишин 2 ф., Иво Кретов 1 ф., Лаза Буков 1 ф., Бело Лазов 1 ф., Раде Машов 1 ф., Сапо Буков 1 ф., Мило Кељов 1 ф., Мићо Петров 1 ф., Крето Савов 1 ф., Андрија Васов 1 ф., Перо Митров 1 ф., Иво Ников 1 ф., Нико Мрков 1 ф., Алекса Јоков 1 ф., Драго Јоков 1 ф., Богдан Ников 1 ф., Јово Видов 1 ф., Раде Филипов 1 ф., Лука Марков 1 ф., Буру Савов 1 ф. и 36 и., Перо Митров 1 ф., Буру Станков 1 ф., Марко Савов 1 ф., Филип Јоков 1 ф., Марко Петров 1 ф., Нико Савов 1 ф., Јоко Пераћ 1 ф., Буру Ников 1 ф., Станко Вуков 1 ф., Марко Петровић 1 ф., Буру Мидан 1 ф., Јоко Вуков 1 ф., Мило Машов 1 ф., Сава Машов 1 ф.

Саво Стеванов 1 ф., Зекко Драгов 1 ф., Шћепан Петров 1 ф., Јоно Буков 1 ф., Ставина Ников 1 ф., Перица Филипов 1 ф., Филип Вуков 1 ф., Спасоје Филипов 1 ф., Благо Лазов 1 ф., Буру Тодоров 1 ф., Марко Кретов 1 ф., Андрија Илић 1 ф., Крето Ивов 1 ф., Станко Ников 1 ф., Марко Ников 1 ф., Стеван Ивов 1 ф., Јово Станков 1 ф., Буко Јоков 1 ф., Шпиро Пејовић 1 ф., Марко Кретов 68 н., Стојан Васојевић 68 н., Стево Вуков 50 н., Лаза Андрија 50 н., Филип Бошковић 50 н., Раде Јошов 50 н., Марко Вуков 50 н., Илија Јоков 50 н.

Свега: ф. 226 72 н.

Потоња сума: ф. 15.877 29 н.

Свега до сад: ф. 16.104 01 н.

Цетиње, 20 септ. 1886.

Средишњи Цетињски одбор за скупљање

прилога:

М. Пламенац, Јово Ђевапа,
Вуко Вулеткић.

КЊИЖЕВНИ ОГЛАСИ.

Учтиво умољавам г. г. скупљаче и предбројнике на моје pjesме из црногорског турског рата:

МАЧ И ГУСИЦЕ.

да похитају што прије е претплатам. У исто вријеме достављам до знања, и по други пут браћи Србија, који се нијесу били предбројили на ове моје pjesме да их могу још послужити.

Који би желио купити, може се обратити књижари г. Шпиро Петровића у Котору, или директно мене на Риједи Црнојевића.

На сваких 10. ком. дајем један екземпляр одвише.

Цијена је књизи 1. фор. а. вр.

Ријека Црнојевића, 20 септ. 1886.

Никола Ђ. Багаћ.

ОБЈАВА.

Овјем се износи на продају имање Николе Вучинића при Вељем брду у Врапичке њиве. Ту имаде 55 рала земље све у једном комаду, (близу колског пута који тудије пролази), у авлији од 32 квадратна метра имаде једна кућа са 5 камара на горњем поду. Уз кућу симетрично је приграђена и једна кућина. Мало даље имаде још једна кућа поземљуша од 15 метара дужине која служи за држање животиње. Земља је готово сва зидом ограђена. Ко би желио ово имање купити, а није му подробно познато, нека пође да види, и нека се обрати окружном суду у Подгорицу, где ће се имање предати ономе који до 12 октобра ове године највишу цијену понуди.

Број 359.

Цетиње, 26 јула 1886.

Из канцеларије министарства
финансије.

Фабрика печата од Каучука,

набављач за Црну Гору
ДРАГУТИН ЂИЉЕН,

станијући на Цетињу.

Може се набавити сваке врсте печата од каучука и метала са гаранцијом.

Сваке врсте печата за восак са круном и грбовима и т. д. који се по пробама и избору, како ко зажели исправно добавити могу.

Свака врста, па и најмања била израђује се најсолидније.

Сви они, који би жељели од које врсте гореречених печата имати, могу се потписаноме обратити.

Перореза са 3 пожића од чепка, са печатом од каучука за восак и мастило; медаљони са поштанским билегама ма које врсте.

Могу такође набављати лијено рађене дрвене завјесе за прозоре из чешке фабрике са најумјеренијом цијеном. Цетиње, Септембра 1886.

Драгутин Ђиљен.

Државна штампарња.

ОГЛАСИ.

САМО ЈЕДАНПУТ

НУДИ СЕ ОВАКО ДОБРА ЗГОДА, ГДЈЕ СЕ МОЖЕ ЛИЈЕП САХАТ ЗА ПОЛОВИНУ ЦИЈЕНЕ НАБАВИТИ.

ВЕЛИКА РАСПРОДАЈА.

На читавом јевропском континенту настали политички односи нијесу ни Швајцарску мимошлели, што је поводом знатном исељавању радника, услјед чега је и уздрман опстанак творница. Тако је и прва и најзнатнија творница сатова, коју ми заступамо, за сада затворена, те нам је повјерена продаја њезиних творива. — Они такозвани Вашингтон цени сахати најбољи су сахати овога свијета, изванредно елегантно гравирани и везени и по америкаанском сугаву направљени.

Сви су сахати на секунду репасирани, и ми јамчимо за сваки сахат 5 година. За доказ сигурна јамства и строге солидности обвезујемо се овим јавно, да ћемо сваки сахат који није по вољи, натраг узети и измијенити.

1000 цених ремонтор-сахата, навијају се без кључа е кристалним законцем, изванредно тачно на секунду регулирани, осим тога новим начином електро-галванички позлаћени, с ланцем, медаљоном и т. д., прије фиор. 25, сада комад само по фијорина 10.20.

1000 красних сах. на котву од никел сребра, на 15 рубина, е маљованим казалом, е казалом за секунде, кристалним плосватим стаклом, прије фијор. 21, сада само по фијор. 7.25, све на секунду репасирани.

РАСПРОДАЈА САХАТОВА

Творница сахатова Фром,

Wien II. Oberc Donaustrasse 107.

ЧИТАЈТЕ!

МАЈ ДА НЕ ДАРОВАНО.

Ми смо закупили цијелу израду једне чувене фабрике инглеске, те смо у стању продавати трпезно посуђе за половину цијене што рад кошта; посуђе је од британског сребра најбоље врсте, те јамчимо да ће глећа трајати десет година.

6 ножева од инглеског челика.
12 (6 ојача и 6 виљушана).
12 (6 кафењих ојачица и толико ојачица за јаја).

12 (6 врло лијепојех купица за јаја и 6 наслона за ножеве).

2 (1 цукрена посипача и 1 чједало за чај).

2 (1 кашика за супу и 1 за млијено).

6 врло лијепојех цизелранијех њикара.

6 веома лијепојех тањира за конв са ликовима индијским и јапанским.

2 врло лијепа свијетљака за трпезу.

У све: 60 комада, — а све то за самјех 25 франака (наполеон и четврт).

То је пријед коштало равно 100 фран. 5) наполеона).

Нарудбине се извршују само јакон примљена новца, а ако се наручицељу не би свиђало посуђе, може га одмах натраг послати и новци ће му се поврнути.

Пакет пранка за чипњење посуђа кошта 25 сантима, (12 новчића).

(Братити се: Universal-Versandt-Бу-гсац, Wien, Ottakringerstrasse 12, 140.

Или филијали исте: Rothenhurmstrasse 5, Wien.